

חַת־ת לַשַּׁבֵּת קוֹדֵשׁ פְּרָטִיּוֹת שְׂמוֹת שַׁבֵּת מְבֻרָכִים שַׁבֵּת כ"ה טַבַּת, ה'תשפ"ד

מְקֻדָּשׁ לְמַעַן בְּטַחֲוֹן יוֹשְׁבֵי אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל
"אֶרֶץ אֲשֶׁר תִּמְיֵד עֵינֵי ה' אֶלְקֵיךָ בָּהּ"

מעוניינים להקדיש לזכות יקירכם? צרו קשר kidschitas.he@gmail.com

חֲמִשׁ / שְׁבִיעֵי עִם רִשׁ"י

הַסְּבֵל שֶׁל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּמִצְרַיִם הוֹלֵךְ וְנֹעֵשֶׂה קִשָּׁה יוֹתֵר, ה' בָּחַר בְּמֹשֶׁה רַבְּנֵנוּ לְהִיְוֹת הַמְּנַהִיג שְׂיוֹצִיא אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם. בְּחִמְשׁ הַיּוֹם נִלְמַד כִּי־צַד מֹשֶׁה הַחֵל אֶת הַשְּׁלִיחוֹת שְׁלוֹ. מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן הוֹלְכִים לְפָרְעָה, אָבִל כְּמוֹ שֶׁה' אָמַר, הוּא לֹא שׁוֹמֵעַ. בְּמָקוֹם זֶה, הוּא מְכַנֶּה אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עֲצָלָנִים וְגוֹרֵם לָהֶם לַעֲבֹד עוֹד יוֹתֵר קִשָּׁה! מֹשֶׁה מִתְּלוֹנֵן לַה' וְה' אֹמֵר לְמֹשֶׁה שֶׁהוּא לֹא יִכְנַס לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל

כָּעֵת הַגִּיעַ הַזְּמַן לְלַכֵּת לְפָרְעָה וְלֹא לִשְׁחַרֵּר אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם. לְמִרוֹת שֶׁהַמְּנַהִיגִים הָיוּ אֲמוּרִים גַּם הֵם לְבוֹא, הֵם פְּחָדוּ, וְלִבְסוּף, רַק מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן הִלְכוּ. הֵם אָמְרוּ לְפָרְעָה שִׁישְׁחַרֵּר אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְלַכֵּת לַעֲבֹד אֶת ה' בְּמִדְבַר לְמִשְׁךְ מִסְפַּר יָמִים.

פְּרָעָה אָמַר: מִי זֶה ה'? אֲנִי לֹא מְכִיר אוֹתוֹ, אֲז אֲנִי לֹא צָרִיךְ לְשִׁמּוֹעַ בְּקוֹלוֹ".

מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן אָמְרוּ לְפָרְעָה שְׂאֵם הוּא לֹא יִאֲפֹשֵׁר לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְלַכֵּת, הוּא יַעֲנֵשׁ!

פְּרָעָה אָמַר: "אַתֶּם רַק מְנַסִּים לְגַרֵם לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְהַפְסִיק לַעֲבֹד! אַתֶּם בְּטַח עֲצָלָנִים, וְגַם הֵם עֲצָלָנִים. לְכוּ תַחֲזְרוּ לַעֲשׂוֹת מַה שְׂאִתֶּם רְגִילִים לַעֲשׂוֹת בְּדֶרֶךְ כָּלֵל". פְּרָעָה הִחְלִיט לְהַכְבִּיד עוֹד יוֹתֵר עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הָעֲצָלָנִים! הוּא אָמַר שֶׁעַכְשָׁיו הֵם צָרִיכִים לְהַשִּׁיג בְּעֶצְמָם אֶת הַקֶּשׁ וְהַתְּבֹן כְּדִי לְהַכִּין לְבָנִים. אֲז הֵם יִפְסִיקוּ לְהַתְעַצֵּל!

עַכְשָׁיו הַעֲבֹדָה הַפְּכָה לְהִיְוֹת עוֹד יוֹתֵר קִשָּׁה לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל! הֵם הָיוּ צָרִיכִים לְהַשִּׁיג אֶת הַתְּבֹן שֶׁל עֶצְמָם וְעַדִּין לְהַכִּין אֶת אוֹתָהּ כְּמוֹת לְבָנִים! כָּל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל נִעְנְשׂוּ עַל יְדֵי הַמִּצְרַיִם בְּגִלְל שְׂזָה הָיָה מִדֵּי קִשָּׁה! דָּתוֹ וְאַבִּירִים רָאוּ אֶת מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן בְּאַרְמוֹן שֶׁל פְּרָעָה וּמֵאֵד כְּעֶסוּ עֲלֵיהֶם עַל כֵּן שֶׁהִכּוּ נְהִיָּה קִשָּׁה יוֹתֵר.

מֹשֶׁה שָׁאַל אֶת ה': לְמָה אַתָּה כָּל כֵּן מְקַשֶּׂה עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל? הֲלֹכְתִי לְפָרְעָה וּבְמָקוֹם שְׂדַבְרִים יִשְׁתַּפְּרוּ, רַק נְהִיָּה גְרוֹעַ יוֹתֵר!"

ה' לא שמח בשאלתו של משה ואמר למשה שהוא יראה את הנסים של יציאת מצרים, אבל לא יבנס לארץ ישראל.

תהלים / יום כ"ה לחדש פרק קי"ט, מחצית ראשונה.

היום אומרים את המחצית הראשונה של הפרק הארוך ביותר בתהלים! יש בו 176 פסוקים, שמונה פסוקים לכל אחת מאותיות הא' ב'.

מרבית הפסוקים בפרק הזה מדברים על המיחדות של התורה ועד כמה אנחנו אוהבים אותה. הנה לדגמה אחד הפסוקים: "אז לא אבוש, בהביטי אל כל מצותיך" – והבונה היא – אני לא אתביש בגלל שאני מתבונן בכל המצוות שלך.

הרמב"ם משתמש בפסוק הזה בהתחלה של חבורו "היד החזקה".

כאשר לומדים חמש, רואים הרבה מצוות שה' נתן לבני ישראל. אולם למרות שיודעים שהן מצוות אין את כל הפרטים והדקדוקים איך נכון לקיים אותן. יתכן שיהודי יחוש בושה על כך שהוא לא יודע באמת את המצוות. לכן הרמב"ם כותב את הפסוק הזה בתחלת חבורו. כאשר לומדים את הלכות המצוות, כמו שעושים ברמב"ם לא מתבישים כיון שיודעים כיצד לקיים כל פרט מהמצוה. (ראה יין מלכות, הדפסה חדשה, סימן ב')

תניא / לקוטי אמרים, פרק י"ג (כ"ה טבת שנה מעוברת)

בעת נויכל להבין מהי הסבה שאומרים שיהודי צריך להחשיב עצמו כרשע- כמו רשע. בגלל שהבינוני איננו כמו צדיק שאין לו יצר הרע, לבינוני יש יצר הרע, כמו לרשע, רק שהוא לא מקשיב לו. אבל אם הוא יחשב על עצמו כעל צדיק, הוא יכול שלא לשים לב לכך שעליו להלחם ביצר הרע! אפלו אם הוא מקיים מצוות במשך כל היום, זה לא אומר שהנפש הבהמית שלו כבר איננה. הוא פשוט לא מקשיב לה בכלל.

אפלו במהלך התפלה, כשהנפש הבהמית לא יכולה להתעורר עם רעיונות ודברים חדשים שהיא רוצה- היא רק ישנה. ובדיוק כמו שאדם ישן יכול להתעורר, גם הנפש הבהמית יכולה להתעורר! (יכול להיות אפלו בינוני שמסגל לאהב את ה' כמו בתפלה במשך כל היום, והנפש הבהמית שלו ישנה במשך כל היום, אבל אפלו כך, הוא עדין לא צדיק כל עוד שיש בתוכו את הנפש הבהמית).

אנחנו יכולים לחשב, שאם הוא אוהב את ה', רק בזמנים מסיימים, הרי שהוא לא באמת אוהב את ה'! (תארו לכם אם מישהו אומר שהוא אוהב גלידה, אבל רק ביום רביעי בבקר, האם הוא באמת אוהב גלידה?)

האדמו"ר הזקן מסביר, שבגלל שהאהבה יכולה להיות במשך כל הזמן, זוהי אהבה אמיתית! (הצדיק צריך לאהב את ה', באהבה כזו, כל הזמן, אבל בשביל הבינוני אם הוא לפעמים, אוהב את ה' מאד, ובפעמים האחרות, יכול להיות שיאהב כך את ה', סימן שהוא באמת אוהב את ה' כמו שהבינוני אמור לאהב).

היום יום / כ"ה טבת

הרבי הרש"ב אמר בשיחה שיציאת מצרים משמעותה לצאת לחופשי מכל הדברים שמנסים לעצור אותנו או להאט אותנו. חסידות עוזרת לנו לא לעצור על ידי דברי העולם שמנסים לעצור אותנו מלעשות דברים רוחניים.

אבל ישנו הבדל בין הגאולה ממצרים לבין הגאולה של החסידות: כשיצאנו ממצרים, קדם כל ה' שבר את מצרים עם המכות ואז עזבנו.

אבל הגאולה על ידי חסידות, היא לא לשבר את העולם! אלא לודא שאין שום דבר בעולם שעוצר אותנו מלחיות כפי שיהודי צריך. לא נותנים מכות לעולם או עוזבים אותו אלא מנסים למצוא את הטוב בעולם, להבין שה' רוצה זאת ושאפשר לקיים את המצוות.

לחיות בעולם ולהעריך אותו, ועדין לודא שהוא לא מונע מאתנו לעבד את ה' בדרך הטובה ביותר האפשרית, זה בעצם סוג של יציאת מצרים שהיא מהות החסידות.

ספר המצוות / מצוות עשה רכ"ה, לא תעשה רצ"ה, רצ"ב

היום לומדים שלוש מצוות על אדם שרחמנא ליצלן הרג אדם אחר.

1. **מצוות עשה רכ"ה** - המצוה הראשונה היא שאם אדם הרג אדם אחר בשוגג, בית הדין צריך לשלח אותו לעיר מקלט והוא צריך להשאר שם עד שהכהן הגדול נפטר.
2. **מצוות לא תעשה רצ"ה** - לבית הדין אסור לקחת כסף מאדם שהרג במזיד ולא להעניש אותו כפי שהתורה קובעת.
3. **מצוות לא תעשה רצ"ב** - בית הדין לא יכול להרוג אדם שרצח אדם אחר אלא אם מלאו את כל הדינים והחקים של משפט צדק עם עדים כפי שלומדים בתורה.

רמב"ם / הלכות רוצח ושמירת הנפש פרקים ב', ג', ד'

ברמב"ם היום לומדים מתי בית הדין מעניש אדם שהרג אדם אחר.

- פרק ב'** - מלמד מה ההבדל אם אדם הרג בעצמו או שלח אדם אחר לעשות זאת, כמובן אפילו אם בית הדין לא קובע לו עונש מות, ה' יעניש אותו אם זה מגיע לו.
- פרק ג'** - מסביר כיצד מודאים שהאדם אכן באמת רצה להרוג. בית הדין מודא האם הדבר שנסה לעשות או מה שהשתמש בו על מנת לעשות זאת אכן יכול להרוג אדם.
- פרק ד'** - מלמד שרק אם אדם התכוון להרוג את האדם השני באותו אופן, בית הדין מעניש אותו. לומדים גם איך להתנהג לרוצח שלבית הדין אסור להוציא להורג ואת מי יש מצוה להרוג.

דרכי החסידות / פרשת השבוע

אחד החלקים הקשים ביותר בגלות מצרים היה אחרי שנגזרה הגזרה של "כל הבן הילוד היארה תשליכהו". הגזרה הזו נגזרה כיון שהמצרים חששו שאחד מהבנים שילדו, יהיה זה שיוציא את ישראל ממצרים. הפסוק אומר שפרעה אמר למילדות: "אם- בן הוא והמתן אותו, ואם- בת היא וחייה."

הרבי מסביר שהגזרה לא הייתה רק על הבנים. באופן מסוים הייתה גזרה עוד יותר גרועה על הבנות. הגזרה הייתה שהם רצו שהבנות יחיו כמו נשים מצריות ולא כמו יהודיות.

הדבר מלמדנו הוראה לימי הגלות בה אנו נמצאים כעת, לפעמים בגלות אנו יכולים לחשב על אנשים שמנסים להציק לנו בגשמיות כמו האויבים שהורגים ביהודים. אבל זה לא הדבר היחיד שעלינו להזהר ממנו. בגלות, ישנם דברים רבים שיכולים להזיק ברוחניות. במדה מסוימת זה אפילו גרוע יותר. בדיוק כמו שליהודים הייתה מסירות נפש במצרים, תהיה לנו כעת מסירות נפש לשמור הן על הגוף והן על הנשמה שלנו שיהיו שמורים גם בגלות.